No. 282. 1848.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 4,50; voor de buitensteden *f* 5,50; franco door het geheele Rijk. Brieven, *Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 21 MAART.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

STATISTIEK.

15e LIJST.

Gewestelijke Zaken der Provincie

GELDERLAND.

Bevolking op 1 Jan. 1840 . 345,762 (1)
Katholijk deel der Bevolking 131,029
Niet-Kath. „ „ „ 214 733

Verhouding: 8 Katholijken tegen 13 Protestanten.

I.

Gouverneur W. A. baron Schimmelpenninck van der Oije (2). P
Districts-Comm. 1e district J. A. J. baron Sloet van Oldhuis. P
2e » R. W. baron van Lijnden. P
3e » Jhr. J. A. C. A. van Nispen van Sevenaer. K
4e » W. J. E. baron van Lijnden van Hemmen. P
5e » Mr. C. B. Dutry van Haeften. P

Gedeputeerde Staten.

Mr. C. H. baron van Rhemen van Rhemenshuizen. P
E. baron van Lijnden. P
Mr. D. W. G. J. H. baron Brantsen van de Zijp. P
Mr. A. C. Visscher Bouricius. P
Jhr. Mr. L. C. J. van Nispen. K
Mr. G. W. baron van Zuylen van Nievelt. P
Dr. A. Brants. P
Griffier Mr. L. A. J. W. baron Sloet van Oldhuis. P

Staten der Provincie.

Voor de Ridderschap.

D. L. baron van Brakell tot den Brakel en Vredesteijn. P
A. W. C. baron van Nagell van Ampsen. P
W. baron van Lijnden. P
R. W. baron van Lijnden. P
F. C. T. baron d'Isendoorn à Blois tot Cannenburg. K
H. W. baron van Aylva v. Pallandt v. Waardenburg en Neerijnen. P
R. A. J. baron van Ittersum. P
J. A. van Kretschmar van Veen. P
H. J. C. J. baron van Heeckeren van Enghuizen. P
G. L. C. H. graaf van Ranzow van Meinerswijk. P
A. F. baron Sloet van Zwanenburg. P
O. L. graaf van Limburg Stirum. P
E. baron van Lijnden. P
J. C. P. H. baron Sweerts de Landas. P
J. H. L. baron Sweerts de Landas. P
O. baron van Wassenaar Katwijk. P
W. baron van Heeckeren tot Kell. P
A. baron van Heeckeren tot de Wierde. P
Mr. G. A. J. baron van Randwijck van Rossem. P
A. E. D. F. baron van Voorst tot Voorst en de Ploen. K
O. W. A. graaf van Bijlandt van Marienwaard. P
J. A. P. baron van Brakell-Doorwerth P
B. F. W. baron van Westerholt van Hackfort. P
W. J. E. baron van Balveren. P
S. F. A. baron van Pallandt van Oud-Beijerland. P
E. L. baron van Voorst tot Voorst. K
J. H. baron van Zuylen van Nievelt van de Schaffelaer. P
C. H. baron van Rhemen van Rhemenshuizen. P
A. W. C. baron van Pallandt van Barlham. P

Voor de Steden.

J. A. Hummelinck. P
G. A. de Meester. P
Mr. H. J. op ten Noort. P
J. J. H. C. Horn. P
Mr. A. C. Visscher Bouricius. P
Mr. G. van Eck. P

(1) Op 1 Januarij 1847 bedroeg het getal zielen 373,383.
(2) P beteekent Protestant; K Katholijk; O Onbekend.

Mr. D. W. G. J. H. baron Brantsen van de Zijp. P
J. J. A. baron van Pallandt. P
J. J. van Hasselt. P
B. J. C. Hoogendijk van Domselaar. P
Jhr. W. Engelen van Pijlsweerd. P
A. van Barneveld. P
S. W. van de Graaff. P
F. W. de Virieu. P
J. G. ten Boven. P
Mr. F. P. Bijleveld. P
Mr. A. F. C. van Trojen. P
R. O. H. van Maanen. P
W. C. Ketjen. P
C. C. Haverkamp. P
H. J. Thooft. P
P. C. G. Guijot. P
J. D. C. C. W. de Moll. P
J. Thooft. P
A. D. S. Colenbrander. P
L. G. Berends. P
H. F. Lulofs. P
C. C. van Litdh de Jeude. P

Voor den Landelijken Stand.

J. Kerkhoven. P
Jhr. J. A. C. A. van Nispen van Sevenaer. K
H. F. van Meurs. P
Mr. J. L. Umbgrove. P
H. van Dieden. P
M. J. Versteeg. P
Mr. B. J. Roelvink, Bz. P
Mr. H. J. Dijckmeester. P
J. Meijer. K
W. van Ditshuizen. K
Jhr. L. C. J. van Nispen. K
G. A. van Barneveld van Meteren en Geldermalsen. P
H. van Koolwijk. P
Mr. A. F. Roelvink. P
A. baron van der Borch van Vorden. P
J. F. B. van Hasselt. P
Mr. S. Roes. K
W. M. Kolff. P
F. T. Engelenburg. P
Mr. F. S. op ten Noort P
Jhr. C. E. J. F. van Nispen van Pannerden. K
N. G. Francken. P
J. P. J. T. Brantsen van Rhederoord. P
G. W van der Feltz. P
A. Schouten. K
Mr. C. B. Dutrij van Haaften. P
Dr. A. Brants. P
G. W. baron van Zuylen van Nievelt. P
J. R. van Maanen. P

NB. *In ons nummer van 16 Maart staat* J. A. Berman P, *lees* K.

AMSTERDAM, 20 Maart.

ONZE VORDERINGEN.

In den nieuwen **toestand, die** Zijner Majesteits heugelijk besluit heeft gemaakt, is het de pligt van elk regtgeaard Nederlander, de commissie van herziening voor te lichten nopens de behoeften, welke het land wenscht bevredigd te zien. Het is daarom dat ook wij ons programma geven:

Vrijheid en gelijkheid voor de wet. Een ieder wil haar, en de gebeurtenissen hebben haar gevestigd. Al wie dus een vrijzinnig hart in den boezem draagt, eische met ons vrijheid in den echten zin van het woord. Hij behoort tot andere tijden, die nu nog inkrimpende of preventieve bepalingen wil hebben ingevoerd in strijd met de vrijheid.

Vrijheid van drukpers. Wij hebben haar; maar de gevallen regering wenschte haar in te krimpen! Het zij voor altijd gedaan met hen, die onder den schijn van het misbruik te willen keeren, voorhadden de vrijheid te dooden. Men straffe het misbruik zoo, dat de vrijheid ongeschonden blijft.

Vrijheid van godsdienst. Men plaatse niet meer het bespottelijk woord in de Grondwet, dat de vrijheid van begrippen is gewaarborgd; daarvoor hebben wij geene Grondwet noodig; er is geene politieke magt in de wereld, welke die vrijheid kan aantasten. Wij hebben regt op vrijheid van belijdenis en eeredienst; niet slechts van de eeredienstén, die thans bestaan; maar wanneer men de vrijheid wil, ook van die zich regelmatig mogten organiseren, als zij noch de rust, noch de veiligheid van den Staat bedreigen. Iedere eeredienst moet overigens de vrijheid hebben, om zich te organiseren, elk naar haren bijzonderen aard.

Gelijke bescherming moet worden verleend aan alle godsdienstige gezindheden. Die bescherming zij nooit preventief; immers eene preventieve bescherming is — of ontaardt in — overheersching. Daarom zij het den Staat nooit vergund, zich te mengen in de inwendige belangen van eenige gezindheid. Want geschiedt zulks tegen den wil der betrokkene eeredienst, dan heeft men verdrukking; heeft het plaats met de goedkeuring eener gezindheid, dan loopt men het gevaar, dat deze boven de andere wordt begunstigd.

Daarenboven strijdt het met de gelijkheid van bescherming, dat de nu vigerende Grondwet aan sommige eeredienstén bezoldigingen waarborgt, en voor andere eeredienstén de regering slechts magtigt, om die te verleenen naar goedvinden. Waar gelijkheid van bescherming is, daar moet gelijkheid van regt bestaan. En daarom, of de Staat moet geen enkele eeredienst bezoldigen, en dit verlangen wij; het zoude eene groote bezuiniging zijn; of zij moet aan allen gelijkelijk regt geven op bezoldiging in evenredigheid der behoeften.

Het moet overigens iedere gezindheid vrij staan gemeenten op te rigten, waar zij goed vindt, ten minste op hare eigene kosten.

Vrijheid van onderwijs. Het is eene ongerijmdheid, dat in een land, waar vrijheid heerscht, de Staat alleen het regt zou hebben van onderwijs te geven. Geef den Staat het onderwijs, dan zal het onderwijs afhangen van eene partij, die boven drijft, of van een enkel man, welke die partij vertegenwoordigt in de regering. Is het niet eene vrije natie onwaardig, dat de toekomst van ons volk wordt toevertrouwd aan de grillen van één man, of ten minste van ééne partij! Is het niet bespottelijk, dat dáár, waar ieder het regt heeft, om zich een openbaar en dagelijksch onderwijs aan te matigen door de pers, dat daar zelfs niet een geleerde de vrijheid zou hebben, om eenige kinderen te onderwijzen zonder magtiging der regering! Daarom, de Grondwet geve nu uitdrukkelijk vrijheid van onderwijs. Echter geene losbandigheid. Wij willen het toezigt van den Staat niet geheel hebben uitgesloten; want wij vragen geene vrijheid om kwaad te doen; wij willen vrijheid om goed te doen.

Vrijheid van associatie.

Vrijheid van petitie.

Een homogeen, verantwoordelijk ministerie.

Onschendbaarheid des Konings.

Ontbindbaarheid der beide Kamers.

Regtstreeksche verkiezingen.

Openbaarheid der zittingen van de Staten-Generaal, der provinciale, stedelijke en zelfs van sommige plattelands besturen.

Periodieke aftreding van de leden dezer ligchamen.

Afschaffing der standen.

Afschaffing van de ministeriën van eeredienst, die bij de vrijheid van godsdienst vervallen.

Afschaffing van den Staatsraad, die bij een homogeen ministerie onnoodig is.

Het opperbestuur der koloniën te regelen door de wet.

Vereenvoudiging van het huishouden van staat, en om die mogelijk te maken, de indeeling der provinciën en het getal der hoven over te laten aan den wetgever.

Eindelijk wij vorderen, dat in de grondwet eene bepaling worde gevoegd, waardoor het beginsel wordt uitgedrukt, dat tegen het misbruik der door de grondwet gewaarborgde vrijheden, preventieve wetten uitgevaardigd of besluiten of dispositiën mogen genomen worden.

Ziedaar de voorname punten, waarop wij de aandacht der commissie vestigen, en welke zij, wij vertrouwen het, niet zal nalaten op te lossen naar de ruime begrippen onzer eeuw, en de gebiedende behoefte van het oogenblik.

De heden ontvangene Duitsche bladen zijn vol van bijzonderheden over de jongste gebeurtenissen te Weenen en te Berlijn. Zij bevatten overigens weinig belangrijk nieuws. De finantiëele maatregelen in Frankrijk en België vinden weinig tegenstand. Het gerucht eener inlijving van het hertogdom Sleeswijk wordt niet bevestigd. Volgens een Deensch blad verwachtte men eerdaags eene Anglo-Russische vloot in *de Sond*.

Zie hier met weinige woorden den toestand, waarin vorst Metternich, de eigenzinnige grijsaard, Oostenrijk gebragt heeft. Na dertig jaren vrede zijn de finantiën in den ellendigsten toestand. Geene klasse van het volk is tevreden met hare positie. De adel is in sterke gisting; de burgerstand is in onmondigheid gehouden, en daarom niet bekwaam het staatsgebouw te schragen; de boeren zijn deels in vollen opstand, deels in een staat van onheildreigende spanning. Onder de ongelijkslagtige volksstammen, die anders in tijd van nood in edele geestdrift waren te brengen en als één man opstonden, worden thans verlangens naar afscheiding gekoesterd, en noch de Duitscher, noch de Slaaf, noch de Magiaar, noch de Italiaan zijn langer bereid om goed en bloed ten offer te brengen, gelijk zij vroeger in kritieke tijden herhaaldelijk hebben gedaan.

De weerklank der Fransche revolutie heeft Duitschland tot een chaos gemaakt.

De *Echo du Luxembourg* verhaalt, dat den 14 dezer te Ettelbruck onlusten zijn ontstaan en voegt daar bij:

»Er zijn ons nog nadere tijdingen geworden. Men verzekert, dat in Duitsch-Luxemburg ernstige wanordelijkheden zijn uitgebroken, en dat het gezag des Groothertogs op onderscheidene punten geheel is miskend. De troepen van het contingent zouden in hunne kasernen te Diekirch en te Ettelbruck opgesloten, de tolbeambten afgezet en de Fransche vlag op vele plaatsen geplant zijn.”

Wij verwachten nadere tijdingen dienaangaande.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Zaturdag 18 Maart.

In de zitting van de Tweede Kamer van ll. Zaturdag, heeft Z. Exc. de Minister van Finantiën zijne redevoering aldus aangevangen:

„Alvorens over te gaan tot de beantwoording der gemaakte bedenkingen, acht ik het niet ondienstig aan UEd. Mogenden ook van deze plaats mede te deelen, dat alle de hoofdden van de departementen van algemeen bestuur zich eenstemmig gedrongen hebben gevoeld, om gelijktijdig den Koning te verzoeken hen in hunne betrekking te doen vervangen; dat de Koning zich bereid heeft verklaard hen te ontslaan, doch heeft verlangd, dat zij voorloopig en tot die vervanging in functien zoude blijven; — dat wij reikhalzend het oogenblik verbeiden, waarin wij onze betrekking zullen kunnen nederleggen, doch dat wij ons jegens het vaderland verpligt rekenen om *voorloopig* voor den regelmatigen gang der zaken zorg te dragen.”

Nadat de Minister eenige door den heer van Goltstein gemaakte bedenkingen beantwoord had, heeft hij, op het deswege door den heer van Sasse van Ysselt uitgedrukte verlangen, belangrijke inlichtingen gegeven omtrent den door de dagbladen vermelden verkoop van domeinen aan den hertog van Arenberg, t. w. de aan den voormaligen Souverein behoord hebbende grondheerlijkheid van Kieldrecht en den Doel, belendende aan de toenmalige grondheerlijkheid van Saftingen, waarvan de voorzaten van den hertog van Arenberg, in het jaar 1449 door aankoop, eigenaars geworden waren.

De heer *de Kempenaer* zeide dat het thans het oogenblik niet was om gewigtige punten, die niet regtstreeks met het wets-ontwerp tot nadere regeling der fondsen tot herstel van het muntwezen, in verband stonden, te behandelen. Hij heeft daarom zich onthouden van het woord te voeren, hoewel de bevoegdheid der regering tot verkoop van domeinen zonder toestemming van de wetgevende magt, hem niet alleen zeer twijfelachtig voorkomt, maar hij die bevoegdheid ten sterkste betwijfelt. Evenwel, daar dit punt, als niet regtstreeks met dit ontwerp in verband staande, geen bezwaar bij hem opleverde tegen de aanneming der thans in beraadslaging zijnde voordragt, zoo heeft hij daarover het stilzwijgen bewaard; maar daar er nu van de zaak gesproken is en die bevoegdheid der regering is volgehouden en verdedigd, zoo achtte spreker zich echter verpligt zijne opinie op te geven, opdat niet later zijn stilzwijgen als eene nader klem tot tot verdediging der beweerde bevoegdheid mogt worden aangemerkt. Hij zal thans in geene nadere ontwikkeling van zijne meening treden maar wil voorshands alleen dit zeggen: dat, zijns erachtens, door de afschaffing van het Amortisatie Sijndicaat ook opgeheven is geworden de bevoegdheid tot verkoop van domeinen, ter vervulling van de verpligtingenn op dat Sijndicaat berustende.

De heeren *Mutsaers* en *Kniphorst* vereenigden zich met dit gevoelen ten volle.

Men wil weten, dat de Kamer spoedig voor een korten tijd zal uiteen gaan.

Heden (Maandag) zullen de afdeelingen zich bezig houden, met het ontwerp nopens de instandhouding van sommige Belgische wetten in Limburg, na vooraf ten 1 ure eene openbare zitting gehouden te hebben.

'sHERTOGENBOSCH, 19 Maart. De tentoonstelling van de te verloten voorwerpen, ten behoeve der vereeniging van den H. Vincentius à Paulo, heeft alhier plaats gehad. Druk is dezelve bezocht en de opbrengst heeft de verwachting overtroffen. Onder de dames handwerken merkte men op die van een achtjarig meisje en van eene zeventigjarige dame. Het getal der geschonken voorwerpen bedroeg 1266.

PER
ELECTRO MAGNETISCHE TELEGRAAF.

'sGRAVENHAGE 20 Maart. (3 uur 5 min.)

De Heer Dirk Donker Curtius is benoemd tot Minister van Justitie.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 Maart. Men zegt, dat het bureau van disconto 12 hulpkantoren in de departementen zal oprigten.

— Men zegt, dat een raad van administratie voor Parijs zal worden benoemd, ter voorloopige vervanging van den algemeenen raad van het departement der Seine.

— Het voorloopig bewind heeft bij decreet bepaald, dat tijdelijk en voor 1848 alleen zullen worden geheven 45 opcenten op de vier direkte belastingen van dit jaar. Het bedrag is 190 millioen fr. en zal onmiddellijk ontvangbaar zijn.

Ook is bij decreet vastgesteld, dat de houders der koninklijke bons, die vóór 24 Februarij 1848 zijn uitgegeven, dezelve zullen kunnen inwisselen tegen coupons der nationale leening rentende 5 pCt. a pari. Ingeval de inwisseling niet aangenomen mogt worden, zullen die bons in spetie worden geremboursseerd door de schatkist, binnen zes maanden na den vervaldag. De schatkistbons uitgegeven tegen spetie of ter vernieuwing der bons uitgegeven door het departement van finantiën, sedert de oprigting der republiek, zullen met volle regt in wettigen cours hebbende munt geremboursseerd worden.

Het provisioneel gouvernement heeft bij besluit het volgende bepaald:

»Art. 1. Eene som van 60 millioen wordt ter beschikking gesteld van den minister van finantiën.

»Art. 2. Die som van 60 millioen zal verdeeld worden onder de verschillende kantoren, die volgens de bepalingen van het decreet van 9 Maart zullen worden opgerigt te Parijs en in de departementen in alle hoofdplaatsen van landbouw nijverheid en handel.”

Nog heeft het bewind voorloopig in eene proclamatie vol ophef het Fransche volk tot deelname aan de nationale verkiezingen opgewekt.

— De abbé Lacordaire heeft afgezien van zijn voornemen om zich als candidaat tot de verkiezingen te laten voordragen. De heer Edgar Quinet, en zoo men zegt, ook de romanschrijfster, bekend onder den naam van George Sand, zullen als candidaten optreden.

— De heer Isturitz, gevolmagtigd minister van Spanje aan het Britsche hof, is te Parijs aangekomen op zijne reis naar Londen, en heeft den heer Lamartine in naam van zijn gouvernement bevestigd, wat de zaakgelastigde van Spanje hem reeds vroeger had verklaard, dat het voorloopig gouvernement kon verzekerd zijn van de begeerte, die Spanje bezielt om de vriendschappelijke betrekking te doen voortduren, die tot heden toe tusschen de beide landen heeft bestaan.

— Men leest in de *National*: »De hertog en hertogin van Montpensier zijn niet naar Duitschland vertrokken, zoo als sommige bladen hebben gemeld, waar naar Spanje, zij zullen te San Sebastian ontschepen, alwaar de hertog d'Alhucema hen zal ontvangen.”

— Thans schijnt de rust te Parijs weder geheel hersteld te zijn, die gisteren ernstig gestoord was ten gevolge van het besluit der regering betreffende de nationale garde. Echter verhalen ooggetuigen, dat de gisting der gemoederen nog zeer groot is, en dat men eene nieuwe botsing tusschen de mededingende partijen vreest bij gelegenheid der verkiezingen.

— Z. Em. de Cardinaal de Bonald, aartsbisschop van Lyon, heeft in een krachtig schrijven aan de *Gazette de Lyon* lucht gegeven aan de verontwaardiging, die het tyranniek besluit van den regerings-commissaris Arago, tot opheffing der geestelijke orden hem had ingeboezemd.

— De *Pilote du Calvados* deelt een besluit mede van de commissarissen van het provisioneel bestuur in dat departement, waaruit blijkt dat zekere schoolopziener, de heer Letellier, zijne ondergeschikte onderwijzers heeft doen bijeenkomen, ten einde zijn aanzoek om als volksvertegenwoordiger benoemd te worden, te ondersteunen. De heer L. is uit dien hoofde van zijn post ontslagen, en wordt vervangen door den rector der Akademie van Caën. Zonderling is het echter dat dit, uit slechts 2 artikels bestaande besluit aan L. den titel van *heer*, en aan zijn plaatsvervanger, dien van *burger* geeft.

— De *Univers* geeft eene eerste statistiek van de thans in Parijs en omstreken bestaande *clubs*; zij zijn ten getalle van 53 ....., ettelijke kunnen 1000 leden plaatsen, de club van de *Regten van den Mensch* bevat echter 2500 leden, Eenige van dezelve komen dagelijks, anderen, om den anderen dag, en meestal des avonds bijeen.

In een van deze clubs, *la Prévoyance*, drong ..kere heer Dufloch, lid eener deputatie, door de menigte heen, om te verklaren, dat de heer Lamartine hem verzocht had, zich terstond naar hunne clubs te begeven, en daar bekend te maken, dat de circulaire van den heer Ledru-Rollin door het provisioneel gouvernement in een vrijzinnigen en allen geruststellenden geest zou worden uitgelegd.

— Het kies-committé voor godsdienst-vrijheid heeft den 15 Maart eene circulaire uitgevaardigd, om de ingezetenen op te wekken tot het gebruik maken van hun kiesregt. Zij is onderteekend door Ch. de Montalembert, Pres., H. de Vatismeuil, Vice-Pres., H. de Riancey, Secr.

— Ll. Vrijdag heeft er eene manifestatie plaats gehad van 100,000 man; zij was niet, gelijk men dacht, eenvoudig gerigt tegen de nationale garde, welke zich verzette tegen de verandering van hare indeeling, maar zij had eene veel uitgebreider strekking. Men had het doel de regering te overreden om de verkiezingen uit te stellen, in de hoop dat alsdan de ultrarepublikeinen in de nationale vergadering de overhand konden hebben boven de gematigden. Arbeidslieden van allerlei beroep hebben aan die manifestatie deel genomen. Men wilde de verkiezing voor de officieren der nationale garde tot 5 April en die voor de nationale vergadering tot 31 Mei hebben verschoven. Men heeft ook verlangd dat de linietroepen Parijs zouden verlaten. Het is den heer Lamartine gelukt het volk tevreden te stellen, terwijl eenige troepen, die naar Parijs waren teruggekeerd, des nachts reeds weggezonden waren. De dagen voor de verkiezingen bepaald, zijn onveranderd gebleven.

ENGELAND.

LONDEN, 18 Maart. Lord John Russell is ll. Dingsdag in bijzonder gehoor door de Koning ontvangen.

— Lord Hardinghe, gewezen gouverneur-generaal van Britsch-Indië, is Woensdag alhier aangekomen.

— Eergisteren arriveerde alhier graaf Schimmelpenninck, Nederlandsch gezant aan ons hof.

— Den 15 is een nieuwe kabinetsraad gehouden op Foreign-Office. Alle Ministers woonden denzelven bij, uitgenomen Lord John Russell.

— De *Times* gispt in vrij hevige bewoordingen de circulaire van den den heer Ledru-Rollin, minister van binnenlandsche zaken der Fransche republiek; »Dit actestuk, zegt het Engelsche blad, draagt het kenmerk van het brutaalste despotisme. Men wil het gezag des gouvernements doen strekken tot vernietiging van alle plaatselijke onafhankelijkheid; aan het gezag dier commissarissen wordt geen het minste perk gesteld; zij heerschen thans als onverantwoordelijke dictators. De verkiezingen, die de vrijwillige uitdrukking van den volks-wil behoorden te zijn, worden openlijk geplaatst onder den invloed van vrees en omkooping.”

Naar luid van de jongste berigten van New-York eergisteren regtstreeks per *Sarah Sunde* te Liverpool aangebragt, zou het vredestractaat tusschen Mexico en de Vereenigde Staten eene belangrijke wijziging ondergaan, alvorens door het Amerikaansch gouvernement geratificeerd te worden. Men zal aan Mexico niet het bezit van land in Texas toestaan. Ook willen de Vereenigde Staten aan de Roomsch Katholijke godsdienst geene bijzondere bescherming verleenen, maar die slechts dulden. De ontworpen grensbepaling zal waarschijnlijk worden goedgekeurd, en het aldus gewijzigd tractaat zal ter ratificatie naar het Mexicaansch gouvernement worden gezonden.

In een Amerikaansch dagblad, dat in de stad Mexico wordt uitgegeven, leest men de officieele kennisgeving, dat het vredes-tractaat namens het Mexicaansche congres geratificeerd was, daar het den 10den Februarij door de

heer Rossa, mexicaansch minister van buitenlandsche zaken, was onderteekend. Ook de Mexicaansche bladen bevestigen de tijding, dat Nieuw-Mexico, Texas en Opper-Californië, aan het Amerikaansche gouvernement zouden worden afgestaan; en dat men 15 millioen schadevergoeding zoude betaling.

DUITSCHLAND.

KEULEN; 19 Maart. De officiëele pruisische bladen leveren uitvoerige verslagen van de jongste oproerige bewegingen te Berlijn.

Na de onlusten in den nacht van den 15 dezer, waarbij tusschen de gewapende arbeiders en de militaire magt hevig gestreden was en vele dooden en gekwetsten van weerzijden gevallen waren, scheen de rust weder eenigzins hersteld, doch begon den volgenden dag weder ernstig verstoord te worden, zoodra de gewapende magt zich in beweging stelde. Er werden vele barricaden opgeworpen; een hevig geweervuur opende zich en verscheidene personen verloren het leven. Het gerucht van de onlusten te Weenen werkte mede zeer nadeelig op de gemoederen des volks. De ingezetenen hebben pogingen aangewend om eene commissie te benoemen ten einde de onmiddelijke afschaffing der censuur te eischen en op de organisatie der burgerwacht aan te dringen.

Den volgenden dag vormden zich in de Brüder- en Breitenstrasse talrijke groepen, die op het slotplein tot eene digte massa aangroeiden. De menigte begon de wacht aldaar met steenen te werpen, en de herhaalde aanmaningen, om terug te gaan, werden slechts met het werpen van steenen beantwoord, zoodat men de kavallerie noodig had om het plein te zuiveren. De uit elkander gestoven menigte, wierp zich nu in wilde haast in de Breitestrasse en trachtte zich hier te barricaderen en de troepen tegen te houden. De soldaten, die de hinderpalen zochten weg te ruimen, werden met steenen begroet en de oproerigen konden slechts met geweld worden uiteen gedreven. De rust en orde kon niet zonder offers hersteld worden; velen zijn er gewond; ook zijn er eenige dooden gevallen.

De oproerigen hebben niets verzuimd om de militairen te tergen, en met steenworpen schade toe te brengen.

De burger-commissarissen, die zich te midden van sommige groepen waagden, hebben alles aangewend om de nieuwsgierigen en oproerigen uiteen te doen gaan; zij gaven niet om de hun toegevoegde beleedigingen, die het gevolg waren van hunne aanmaningen.

Omstreeks ten 11 ure was in al de straten de rust hersteld.

Het stedelijk bestuur heeft eene publicatie uitgevaardigd, waarbij de oprigting van eene veiligheids-commissie met de geachtste burgers, en vooral uit de oudsten der gilden en de hoofden der ambachten bestaande, wordt medegedeeld, en waarbij de burgers worden aangemaand om in vereeniging met dezen, de orde en rust te handhaven.

Z. M. de Koning was van Potsdam te Berlijn teruggekeerd.

— De groot-hertog van Baden heeft den 15 Maart eene proclamatie aan zijne onderdanen gerigt om hen op nieuw tot orde, eensgezindheid en vertrouwen op hunnen vorst op te wekken, en te vermanen tegen het onvoorwaardelijk geloof slaan aan valsche oorblazing en geruchten.

— In de *Carlsruher Zeitung* leest men het volgende: »Het gerucht heeft geloopen, dat, in eene vergadering, den 5 Maart te Heidelberg gehouden, ten einde de grondslagen te leggen tot een Duitsch parlement, besloten is, in het geheim eene Duitsche republiek te stichten. De ondergeteekende, die de vergadering bijwoonden, verklaren, dat dit gerucht van allen grond ontbloot is.

»CARLSRUHE, 15 Maart." (*Volgen de onderteekeningen.*)

— De afgevaardigden der verschillende staten van Duitschland komen te Francfort bijeen, om zich bezig te houden met de organisatie van een Duitsch parlement. Er hebben in Rijn-Beijeren en in Baden volksvergaderingen plaats.

— Bijna alle Duitsche vorsten hebben er in toegestemd, zich te Dresden in congres te vereenigen. Volgens een brief van Berlijn van den 14 Maart zou ook prins Metternich (?) met een Oostenrijkschen aartshertog (?) zich derwaarts begeven, alsmede de koningen van Hanover, Wurtemberg, enz.

Daarentegen zegt de *Augsb. Zeitung*, dat de graaf von Munch-Bellinghausen, gezant van Oostenrijk bij de bondsvergadering te Francfort, zich reeds naar Dresden heeft begeven, waarschijnlijk om aldaar zitting te nemen in het ontworpen congres van Duitsche mogendheden. De bijzondere gezant des keizers van Rusland, graaf Orloff, is te Weenen aangekomen en zal waarschijnlijk de eerdaags te openen diplomatieke conferentiën bijwonen.

— Uit Posen wordt gemeld, dat de Polen zich niet meer willen tevreden stellen met concessiën; zij eischen de wederoprigting van hun voormalig koningrijk. Er wordt in Posen eene aanzienlijke militaire magt ontwikkelt; zij wordt op 60 à 80,000 man geschat.

— De zaakgelastigde van Beijeren heeft aan den heer Lamartine medegedeeld, dat hij op last van zijn gouvernement, de betrekkingen met de Fransche republiek, op den meest vriendschappelijken voet zoude aanhouden.

WEENEN, 14 Maart. Volgens de *Wiener Zeitung* hebben de laatste gebeurtenissen in onze hoofdstad zich aldus toegedragen:

De bijeenkomst der Neder-Oostenrijksche stenden, op den 13den dezer, bestemd, zoo men zegt, om te beraadslagen over eene petitie aan den keizer, strekkende tot het bekomen van hervormingen, inzonderheid tot opheffing der censuur, en eene wet op de drukpers, had reeds gedurende eenige dagen in de gemoederen eene hevige beweging veroorzaakt. Een adres, met duizende onderteekeningen vooral van burgers, voorzien, waarin de wenschen van het meest bezadigde en vaderlandslievende gedeelte der bevolking van Weenen waren uitgedrukt, werd reeds den 11 aan het collegie der stedelijke afgevaardigden overhandigd en door hetzelve welwillend aangenomen. In den morgen van den 12 hadden de studenten, gezamenlijk met de kweekelingen van de polytechnische school zich in het gebouw der akademie verzameld en mede eene memorie ontworpen, waarin zij hunne wenschen te kennen gaven, nagenoeg overeenkomende met die der burgerij.

Het gelukte aan de akademische autoriteiten de opgewonden jeugd tot bedaren te brengen, terwijl eene deputatie derzelve zich aanbood, de ontworpen petitie persoonlijk aan Z. M. te overhandigen, hetgeen dan ook nog denzelfden dag, te zes ure des avonds geschiedde. In den morgen van den 13den hadden de studenten zich weder in het gebouw der akademie vereenigd. Vandaar trokken zij in orde, doch onder het zamenvloeijen eener groote volksmassa, naar het gebouw der stenden, alwaar eene deputatie uit hun midden voor de verzamelde stenden ontboden werd, ten einde aan deze hare wenschen mede te deelen. Intusschen was het plein voor het gebouw der stenden met menschen opgevuld: ook op de Herrnstrasse, op de Freiung, het Hof en het Balplein vormde zich talrijke zamenscholingen, onder welke sommige redenaars optraden, die tot eene vaste en innige trouw aan het keizerlijke huis aanmaanden, doch te gelijk de gevorderde veranderingen in het bestuur aanduidden. Ten einde de opgeruide volksmenigte tot bedaren te brengen, besloten de stenden zich naar Z. M. te begeven en de wenschen des volks voor den troon te brengen.

Middelerwijl liet zich de menigte, die voor het huis der stenden verzameld was, door een misverstand verleiden tot het openbreken van eenige deuren en het verbrijzelen der meubelen in sommige kamers. Inmiddels waren er van de zijde der regering reeds ernstige militaire maatregelen genomen; de stadspoorten waren voor rijtuigen gesloten, de bastions met kanonnen bezet, ook op andere plaatsen stukken geschut geplaatst, en eenige andere pleinen en straten met troepen afgezet geworden. Het volk, dat het gebouw der stenden omringde, gedroeg zich over het algemeen rustig en gematigd. Ongelukkig kwam het echter in den loop van den namiddag, op sommige punten tot eene botsing, die aan verscheidene menschen het leven kostte, ofschoon tot eer der troepen moet gezegd worden, dat deze in het algemeen van hunne wapens slechts dáár gebruik hebben gemaakt, waar zij door regtstreeksche gewelddadigheden daartoe werden getart. Ten 5 ure was het gebouw der akademie andermaal met studenten opgevuld, en men zond ten tweeden male eene deputatie, met den rector-magnificus aan het hoofd, naar het hof, ten einde van den gevaarlijken toestand der hoofdstad kennis te geven en verder bloedvergieten te voorkomen. Eindelijk werd tegen den avond overal eene bekendmaking van het presidium der Neder-Oostenrijksche regering uitgedeeld en spoedig daarna verspreidde zich het berigt, dat prins Metternich zijn post in handen des keizers nedergelegd en de vlugt genomen had. Een nieuw liberaal ministerie werd gevormd door de graven Collowrat en Montecuculi. De vrijheid van drukpers werd in de straten van Weenen afgekondigd. Eene nationale garde is toegestaan en afgekondigd. De censuur is afgeschaft en de vrijheid van drukpers geproclameerd. Het is dus een volslagen opstand, die zijn doel heeft bereikt. De aartshertogen Ludwig en Albert hebben zich uit de voeten gemaakt en hunne functien nedergelegd. Laatstgenoemde was veldmaarschalk des legers.

Deze tijdingen verwekten eene algemeene vreugde. Des avonds was de geheele stad, als door een tooverslag schitterend verlicht. De nacht ging daar ook tamelijk rustig voorbij. Talrijke patrouilles der burgergarde, versterkt door afdeelingen gewapende studenten, trokken door de straten en werden overal met het wuiven van zakdoeken en een eindeloos gejuich begroet. In de voorsteden en buiten de linien moeten echter betreurenswaardige buitensporigheden gepleegd zijn.

In den morgen van den 14den werd de reeds den vorigen avond toegestane wapening der studerende jeugd en der burgers tot stand gebragt, ten einde de orde in de nog altijd onrustige hoofdstad te herstellen. De eenparige wenschen der bevolking waren: afschaffing van de censuur, behoorlijke regering van de stedelijke- en gemeentebesturen, openbaarheid in de regtspleging en het bestuur, eene nationale garde, vertegenwoordiging van den burger- en boerenstand in de vergadering der stenden, bijeenroeping van stenden uit alle provinciën der monarchie, met uitzondering van Hongarije en nabij liggende landen. Daardoor hoopt men aan Oostenrijk die eensgezindheid en krachten bij te zetten, welke het volstrekt noodig heeft, om tegenover het buitenland eene stelling in te nemen, geëvenredigd aan de belangrijke hulpbronnen van het keizerrijk.

De Zwitsersche dagbladen melden, dat te Neuchatel groote onrust heerscht. De generaal Pfuel werd aldaar verwacht. De Vorort heeft onmiddelijk twee commissarissen benoemd om zich naar Neuchatel te begeven. Twee bataillons van Bern en twee van Waadt zijn onder de wapens geroepen. Het 12 bataillon, hetwelk ontslagen zou worden, is op marsch naar de grenzen van Neuchatel.

Uit Zurich wordt aan de *Augsb. Zeitung* gemeld, dat de leiders der liberale partij de rijke kloosters of geheel opheffen of met ongehoorde schatting belasten willen. De drukkende nood der finantiën, de onmogelijkheid om de oorlogskosten te voldoen is de naaste beweegreden van dezen buitengewonen maatregel. De beruchte Dr. Steiger heeft onder anderen aan den regeringsraad het voorstel gedaan om het klooster van den H. Urbanus, welks vermogen op $2\frac{1}{2}$ millioen francs geschat wordt, op te heffen. Het voorstel zal echter aan de goedkeuring des volks worden onderworpen. De raad heeft dus nog geen besluit genomen.

Brieven van St. Petersburg melden, dat de keizer van Rusland eerdaags naar Berlijn, en de keizerin naar het eiland Madera zal vertrekken. De reis van de vorstin geschiedt op aanraden der geneesheeren van H. M., tot herstel harer gezondheid.

ITALIË.

ROME, 10 Maart. Er is alhier op nieuw sprake van een offensief en defensief tractaat tusschen Rome, Sardinië en Toscanen.

Het Toskaansch gouvernement heeft dezer dage de nieuwe verkiezingswet uitgevaardigd.

Kiezers zijn: allen die eene belasting van 300 livres betalen; allen die door eenige bekwaamheid en kunde uitmunten en belangrijken handel drijven.

De *Lega Italiana* van den 11 Maart wil weten, dat de koning van Napels er in zou toegestemd hebben, aan Sicilië eene afzonderlijke constitutie te verleenen. De admiraal Ruggiero Settimo de president van het voorloopig gouvernement, zou tot onderkoning benoemd worden. Deze tijding is ongetwijfeld hoogst gewigtig, indien zij zich bewaarheidt.

Naar luid van een brief uit Turijn, zou de ambassadeur van Oostenrijk bij den Koning van Sardinië die hoofdstad verlaten hebben. Volgens een anderen brief zou het kabinet van Weenen het gouvernement van Piemont gesommeerd hebben, zich nogmaals te verklaren aangaande het doel der wapeningen, die het ondernomen heeft. Deze tijding vereischt echter nadere bevestiging.

Men wil, dat de Koning van Napels bevel zou gegeven hebben om de citadel van Messina aan de Sicilianen over te geven, en dat hij hunne eischen had ingewilligd.

De *Augsb. Zeitung* bevestigt het gerucht betreffende eene reactie in Lombardije ten voordeele van Oostenrijk.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJE STAND.

Van 13 tot 18 Maart 1848 zijn ingeschreven.

Voltrokken Huwel. 14.	Levenloos aangegeven Zonen. . . 10.
Geboren . . . . 149.	dito dito Dochters. . . 7.
Overledenen . . . 164.	Elders overl. en alhier ingeschreven 5.

Totaal	Gehuwde Paren . . . . 240.	Sedert primo Januarij 1848.
	Geborenen . . . . 1642.	
	Alhier overledenen. . . . . . . 2353.	
	Elders overl. en alhier ingeschreven 66.	

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 20 Maart.

Koffij, uit hoofde der voortdurend ongunstige politieke en financiëele omstandigheden, zonder handel. 66 vaten en 70 balen Surinaamsche Koffij komen in veiling tegen 24 dezer.

Tabak, in de eerste hand vonden geene omzettingen plaats.

Katoen insgelijks zonder handel.

Thee goed prijshoudend, doch er wordt slechts naar behoefte gekocht.

Ruwe Suiker, in de veilingen der 357 v. en 195 v. Surinaamsch werd alles iets boven taxatie verkocht van ƒ $18\frac{1}{4}$ tot ƒ $22\frac{3}{4}$, waarvan een gedeelte voor den Rijn; uit de hand werden nog 400 v. gerealiseerd van ƒ $18\frac{1}{2}$ tot ƒ 22. In Havana en Java Suiker was de handel beperkt. Geraffineerde Suiker vindt meer vraag tot iets verlaagde prijzen; ordin. Secunda ƒ 28 a $\frac{1}{2}$; goed ƒ $29\frac{1}{2}$; mooi 2da ƒ $31\frac{1}{2}$; fijn 2da ƒ $33\frac{1}{2}$ a 34; prima ƒ 36 a 38; Stoommelis ƒ 28 a 33; Stroop ƒ 28; Stoomstroop ƒ 26.

Verfwaren. Indigo goed prijshoudend; 40 ton Campêchehout en 30 ton Sapanhout werden afgedaan, als ook het restant Zwavel der lading *Dione* voor exportatie.

Smeer en Talk onveranderd in prijs.

In Traan gaat niets om; Zuidzee- blijft a ƒ 27 aangeboden; Anchovisch ƒ $19\frac{1}{2}$ per anker.

GRAANMARKT.

Tarwe tot vorige prijzen met meer handel, 127, 28 ℔ b. Pools. ƒ 360; 133 ℔ Rostocker ƒ 300; 132 ℔ Norder ƒ 265; 131 ℔ bovenl. ƒ 270; 126 ℔ Vriess. ƒ 215; 125 ℔ dito Smet ƒ 175; 132 ℔ roode Odessa ƒ 250; 131 ℔ Gron. ƒ 240, 246.

Rogge 125 ℔ Norder ƒ 182; 118 ℔ Odessa ƒ 160; 117 ℔

dito f 156; 125 ℔ Gelders f 180; 122 ℔ Munst. f 175; 117 ℔ Petersb. f 159, ruim prijshoudend.

Garst tot vorige prijzen met meer handel, 117, 19 ℔ Chevalier f 180; 112 ℔ puike Rostocker f 160; 112 ℔ Deensch f 156; 96 ℔ n. Vries. Winter f 120.

Haver zonder handel.

Boekweit 119, 124 ℔ Holst. f 217, 233; 114 ℔ Oost-Vries. f 185; 120 ℔ Holst. f 220, vorige koers.

Koolzaad. Groning. £vl. 51; Kromhorn 48. Op 9 Vaten Olie in April £vl. 54; Sept. en Oct. 55. *Lijnzaad* 112/15 ℔ Odessa in veiling f $7\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; $\frac{3}{4}$. *Raapolie* per 6/w f $34\frac{1}{4}$; Vliegend f 33; primo Mei ek. f $31\frac{1}{4}$; Sept. f $31\frac{1}{2}$; Oct. $31\frac{3}{4}$; Nov. $31\frac{3}{4}$, 2; Dec. f 32. *Lijnolie* per 6/w. $26\frac{1}{4}$; Vliegend 25. *Hennepolie* per 6/w f 31. *Raapkoeken* 64, 68. *Lijnkoeken* 9, $10\frac{1}{2}$.

ROTTERDAM, 19 Maart. In de vorige week zijn nog afgedaan 399 kranj Java Suiker, N°. 17, aangebragt per Jeannette, tot geheimen prijs.

LEIDEN, 18 Maart. Boter flaauw van f 42 tot f 45, pr. vierde; Tarwe f 8 a f 8,25, pr. Mud; Rogge f 6 tot f 6,70, pr. idem; Garst van f 4 tot f 4,50 pr. idem; Haver van f 3,50 tot f 4, pr. idem; Duivenboonen van f 6, pr id.; Paardenboonen van f 5,50 tot f 5,90, pr. id.; Rund- en Ossevleesch van 20 tot 25 cents, de 5 ons; Schapenvleesch idem, idem; Kalfsvleesch van 25 tot 30 cents, idem; Spek en Varkensvleesch van 25 tot 27 cents, idem.

MIDDELBURG, 16 Maart. Bij eenen kleinen aanvoer ging er heden in den handel bij uitstek weinig om, niet dan hoog benoodigden kochten; op speculatie of voor verzending is niets gedaan; men betaalde de puike Zeeuwsche Tarwe f 7,50 a f 7,75 naar deugd, mindere soorten onbegadigd en bij het afgaan der Beurs nog onverkocht. Blaauwe Tarwe zonder handel.

Puike Walchersche Tarwe wierd ook bijna niet gevraagd, de consumptie heeft f 7,75 en f 8 betaald, terwijl men voor den handel, niet boven de f 7,50 voor puik Graan wilde geven, waarvoor echter niets was los te maken.

Rogge stil in een doen, tot onveranderde prijzen f 5,75 a f 6.

GRONINGEN, 17 Maart. Heden was de aanvoer zoo gering, dat eene zeer onbeduidende vraag, voldoende geweest is, om de prijzen staande te houden.

Tarwe ging slepend tot vorige prijzen van de hand. 127, 130, 133 ℔ roode f 7,25 tot f 8,50; 127, 130, 133 ℔ Oldam. roode f 7,00 tot f 8,25; 123, 127 ℔ witte f 6,75 tot f 7,50; 127, 130 ℔ Smet f 5,60 tot f 6,60.

Rogge heeft aan gebruikers 10 c. meer opgebragt. 116, 123 ℔ inlandsche f 4,70 tot f 5,60.

Boekweit bij gerijven als voren, alleen de Grijze Zand ook ter verzending gevraagd. 110, 116 ℔ grijze Zand f 5,40 tot f 6,20; 110, 116 ℔ Zwarte f 5,20 tot f 6; 110, 116 ℔ Veen f 4,90 tot f 5,70.

Garst heeft de vorige koersen opgebragt, doch van de Winter zijn nog al eenige partijen onverkocht gebleven. 89, 96 ℔ Winter f 2,85 tot f 3,75; 96, 103 ℔ Zomer f 3,40 tot f 4; 103, 107 ℔ Knobbe f 3,90 tot f 4,30.

Haver buitengewoon schaarsch ter veil, voor de beste soorten bestond eenige vraag ter verzending naar Engeland en ruim de vorige prijzen bedongen. 85, 93 ℔ dikke Brouw f 3,10 tot f 3,55; 78, 85 ℔ fijne Vriess. f 2,80 tot f 3,30; 68, 75 ℔ witte Voer f 2,30 tot f 2,75; 72, 78 ℔ zwarte dito f 2,30 tot f 2,65.

Boonen gingen traag van de hand en al wederom iets verlaagd, Paarden f 4,50 tot f 5; Duiven f 5 tot f 5,50.

Gort flaauw, Grove f 7 tot f 7,60; Puik f 8 tot f 8,50 en Paerl f 11 tot f 13.

Koolzaad werd van f 10,25 tot f 10,75 aangeboden; Lijnzaad f 8,75 tot f 9,25; Geel Mostardzaad f 7,50 tot f 9; Raapolie f 33; Lijnolie f 27 tot f 28; Raapkoeken f 73 tot f 78; Lijnkoeken f 11 tot f 11,50; Boter f 34.

LEEUWARDEN, 17 Maart. Boter f 44,00.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

			18 MAART $4\frac{1}{2}$ u. gebl.	20 MAART 4 u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$40\frac{3}{4}$	40	à	41	$40\frac{1}{4}$
Dito Dito	3	»	$47\frac{3}{4}$	$46\frac{3}{4}$	»	47	$46\frac{3}{4}$
Dito Dito op resc.	3	»			»		
Dito Dito	4	»	$60\frac{1}{4}$	59	»	$59\frac{3}{4}$	$59\frac{3}{4}$
O. I. Leening	4	»			»		
Amortis. Syndic.	$3\frac{1}{2}$	»	$61\frac{1}{4}$		»		
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$	»			»		
Haarlemmermeer	5	»			»		
Aand. Rijn-Spoorweg		»			»		
Aand. Holl. S. M.	$4\frac{1}{2}$	»	$63\frac{1}{2}$		»		
BELGIE	$4\frac{1}{2}$	»			»		
Dito	$2\frac{1}{2}$	»			»		
Dito bij Rotschild	$2\frac{1}{2}$	»			»		
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	»	$8\frac{3}{4}$	$8\frac{1}{4}$	»		
Dito Dito van 510 £		»	$7\frac{7}{8}$	$7\frac{3}{8}$	»	$7\frac{5}{8}$	$7\frac{9}{16}$
Dito bij Dito onb. st.	5	»	$7\frac{5}{8}$	7	»	$7\frac{1}{4}$	
Dito	3	»	23	$22\frac{1}{2}$	»		
Dito Binnenl. à 6 m.	3	»	$16\frac{1}{8}$	$15\frac{1}{2}$	»	$15\frac{7}{8}$	$15\frac{1}{2}$
Coupons Ardoins		»	$7\frac{1}{4}$	$6\frac{5}{8}$	»	7	
Passive		»			»		
Deferred		»			»		
Fransche Uitgest.		»			»		
PORTUGAL, te Londen	3	»	$14\frac{1}{4}$	$13\frac{1}{2}$	»		
Dito Dito	4	»	15	$14\frac{1}{2}$	»	$14\frac{3}{4}$	$14\frac{3}{4}$
Dito Binnenl. à 1 Conto	5	»			»		
RUSL. Ob. H 1798 en 1816	5	»	$88\frac{1}{2}$	$86\frac{1}{2}$	»	$87\frac{3}{4}$	$87\frac{1}{4}$
Dito Dito 1828 en 1829	5	»	$88\frac{1}{4}$	87	»		
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	»			»		
Dito bij Hope	4	»			»		
Dito bij Stieglitz en C°.	5	»			»		
Cert. te Hamburg	5	»			»		
Insebrijving in Assignat.	6	»			»		
Cert. van Dito	6	»			»		
POLEN, Certific.	4	»			»		
Dito Aand. met Loten fl 300		f			»		
Dito Dito . . . fl 500		»			»		
AMERIKA, Phil. Bank	6	pCt.			»		
Dito	5	»			»		
Dito Bank-Actiën					»		

Oostenrijk, Met. $2\frac{1}{2}$ pc. 30, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Braz. 5 pc. 64.
Koers van het Geld: Beleening 6 pCt., Prolong. 6 pCt.
Wissel-Disconto 5 pCt.

Wisselkoers.

2/m. Hamburg $33\frac{7}{8}$; Zigt dito $34\frac{1}{8}$; 2/m. Londen 11.75; Zigt Londen 11.85; 3/m. Lisbon. 41; 3/m. Porto 41; 2/m. Petersb. 1.84.

PARIJS, 1 Maart. Fr. 3 pc. 51,50; id. 4 pc. 59; id. 5 pc. 75,50; Bank-Actiën 1759; Belg. 1840 5 pc. 69; Rom. leen. 58.

LONDEN, 18 Maart. Cons. op tijd $80\frac{3}{4}$ a 81; Holl. $2\frac{1}{2}$ pc. 42 a 43; id. 4 pc. 62 a 64; Portug. 4 pc. 14 a $\frac{1}{2}$; Spanje 5 pc. $11\frac{1}{2}$ a 12; id. 3 pc. 22 a 23.

FRANCFORT, 18 Maart. Darmst. Lot. fl. 50, 58; Nederl. $2\frac{1}{2}$ pc. 41.

MENGELWERK.

KERK EN STAAT. (1)

Wij willen een enkel feit, dat ons persoonlijk bekend is, ter staving hiervan aanhalen. Eenige jonge leerlingen van de Retorika, in een universiteits collegie, hoorden niet zelden uit den mond van hunnen professor aantijgingen tegen het katholijk geloof, meestal gepaard met beleedigenden schimp en lagchen over de christelijke godsvrucht; zij deelden zulks hunnen ouders en zielzorgers mede, die, na dit smartelijk berigt overwogen te hebben, moesten erkennen, dat er geen direkt geneesmiddel voor die kwaal bestond, aangezien dat, mogt de openbaarmaking dier jongelingen in het kollegie vernomen worden, zij verpligt zouden worden het te verlaten, en zij dus, naardien er geene andere huizen in volle werking in het land waren, den graad van baccalaureus, een vereischte voor elke geleerde loopbaan, niet zouden kunnen erlangen. En de ouders konden hen toch niet zonder eenig geletterd beroep laten, noch hen elders in een ander collegie zenden; waar zij welligt niet minder gevaren zouden ontmoeten. Men was daarenboven nog overtuigd dat elke klagt, tegen den professor aan de universiteit gerigt, vruchteloos zijn zou, ja dat die professor zijne langdurige diensten, — zijne belezenheid en gehechtheid aan het onderwijzend ligchaam in aanmerking genomen — zelfs ondersteund en verdedigd zou worden, ondanks zijne voltairiaansche sarcasmen en zijne dubbel misplaatste lasteringen, waarmede hij zijne letterkundige lessen doorweefde. Ziedaar een feit uit duizenden, en wij kunnen voor de authenticiteit daarvan borg staan (2).

Welnu, in een dusdanig en in alle gelijkluidende gevallen, wat vragen wij? *Dat het den huisvaderen, wien zulke leeraars of hoogleeraars niet passen, vrij sta, dezen hunne kinderen niet alleen te onttrekken, maar ook dezelve aan anderen van hunne eigene keuze toe te vertrouwen, zonder verplaatsing, zonder vergrooting van kosten en zonder eenig ongerief.* Ziedaar, wat wij door de vrijheid voor het goede verstaan: eene vrijheid, die wij *niet hebben;* eene vrijheid, die *wij moeten* hebben; eene vrijheid, die *wij eischen in naam van de natuur, in naam der Grondwet;* eene vrijheid eindelijk, die niet kan verkregen worden, *dan door de algeheele vrijheid van onderwijs.*

Men zegge niet, dat het beter ware, de meesters, die niet godsdienstig zijn, èn van de universiteit, èn van het openbaar en privaat onderwijs, te weren. — Nog eens, waarom toch het onmogelijke vragen? Is zij sedert de veertig jaren, dat de universiteit Frankrijk beheerscht, is zij niet altijd dezelfde geweest? Was zij niet dezelfde onder de restauratie als onder het keizerrijk, onder de Frayssinous als onder de Fontanes? Kan de universiteit strenger zijn in het stuk van leerstelling onder de vrijheid van geweten, dan zij het onder den constitutionelen scepter eener staatskerk was? Hoe wil men, bijv. dat zij Protestanten of Joden, die hunne graden hebben, van het hoogleeraarsambt uitsluite?... En zal een Israëlitisch of Protestantsch professor op zijne katholijke leerlingen den doodenden invloed zijner drogredenen, gepaard met verachting en diepe vernedering ten opzigte van onze godsdienst en hare voorschriften, niet uitoefenen? — Nog meer, hoe wil men, dat de universiteit mannen, die aan niets gelooven, bij haar het regt weigere van te onderwijzen? Bekommert de Hoogeschool zich daarover? Doet zij hare kandidaten of uitverkorenen eene belijdenis van geloof of godsdienst afleggen? En met welk regt zou zij dat mogen? Zijn rationalismus, pantheïsmus, scepticismus — of wat voor — ismus het zijn moge — niet even constitutioneel vrije gevoelens, als het Israëlitismus en Protestantismus?

De uitsluiting dus van slechte leeraren — zoo namelijk als wij ze bepaald hebben, die uitdrukkelijk op hunne kweekelingen eenen aan hun zielenheil schadelijken invloed uitoefenen — die uitsluiting is derhalve volstrekt onmogelijk. Dat is een van die wonden, die, zoo als de H. Schrift zegt, men noch genezen, noch verbergen kan: *vulnus et livor et plaga tumens, non est circumligata nec curata medicamine* (3).

Men zegge dus niet langer, om de preventieve maatregelen van wege de universiteit te regtvaardigen, dat de leeraars waarborgen moeten toonen! zonder twijfel dienden zij die aan te bieden; maar die kunt ge hun niet verschaffen; maar ge zijt meer dan iemand onbekwaam om hun die te geven; maar het is juist door dat ge u het uitsluitend voorregt aanmatigt, die waarborgen te bepalen en toe te kennen, dat gij de ouders in slaap wiegt, dat gij de opinie blinddoekt, dat gij het onderwijs bederft.

Denkt welligt de universteit, dat wij haar hierin beteren, dat zij dan ten minste de volgende vraag eens gelieve te beantwoorden. Verondersteld, dat er een katholijk huisvader zich bij haar vervoege en zegge: »Ik stem er in toe mijn zoon in uwen schoot te doen opkweeken, op voorwaarde dat ge mij éénen waarborg, dien ik verlang, geven zult: verzekert mij op uw eerewoord, dat mijn zoon in uwe gestichten geen leeraar ontmoeten zal, wiens gesprekken, gedrag of invloed in staat zijn hem af te brengen van den heilweg, zoo als mij mijn geloof dien leert kennen, en dien ik wil, dat hij bewandele;" wij vragen het, waar is de rector magnificus, waar de inspecteur, waar de minister van openbaar onderwijs, die zoo'n waarborg durft stellen?.... Wij spreken hier niet van die zeldzame uitzonderingen, die, in een zoo talrijk ligchaam, verschoonbaar zouden kunnen zijn; neen, wij vragen of men ons durft borg staan, dat dusdanige onderwijzers niet talrijk zijn aan de universiteit; van af den hoogen raad en de groote normaalschool tot aan de openbare en private, tot aan de meesters van het lager onderwijs toe?

Neen, gij kunt ons geen waarborg geven: en die waarborg nochtans is alles. Wat gaat het ons aan of uwe meesters wat meer of minder Grieksch en Latijn in het hoofd hebben, indien er geene godsdienst in hun hart zetelt! Als er voor dit laatste punt geen waarborg bestaat in iemand, die met de opvoeding belast is, dan bestaat er in onze oogen ook geen waarborg meer voor niets, noch voor de deugd, noch voor de volkomene overgeving aan de studie, noch eindelijk voor den ijver, zelfs in hetgeen den intellectuëelen voortgang der jeugd betreft. Een middelmatig onderwezen man, maar een meester met geweten en godsdienst, zal zijne leerlingen veel sterker en ernstiger studien doen maken, dan een leeraar, die, een schranderen en verheven geest voor zich zelven, zonder liefde, zonder pligtbesef, zonder geweten of godsdienst zijn ambt uitoefent. Nog eens dus, gij geeft niet en gij kunt geen enkelen waarborg geven in hetgeen uwe meesters aangaat: vooral kunt gij dat niet ten opzigte van het punt, dat wij onvergelijkelijk boven alle andere stellen.

(Wordt vervolgd.)

(1) Zie N°. 268 272, en 281.

(2) Wij leverden dit feit om de schoone analogie met hetgeen bij ons te lande vaak plaats grijpt. Wil men eenige staaltjes, men zie, o. a. *de Tijd* N°. 232, 235, 238 enz.

(3) Isaias, I: 6.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.